

Till Havs- och Vattenmyndigheten

Ulriksdals Slott, Solna den 30 april 2020

Världsnaturfondens yttrande för Dnr 01375-2020: Dialogunderlag om framtidens fördelning av demersala fiskemöjligheter

Sammanfattning av WWFs synpunkter:

- WWF anser att myndigheten bör avvakta med att ta ett beslut om eventuell förlängning av det demersala fördelningssystemet för fiskerättigheter tills man upprättat en tydlig målbild för fisket. I de intressentdialoger som samordnats av Jordbruksverket och Hav- och Vattenmyndigheten kring den framtida gemensamma strategin för yrkesfisket, fritidsfisket och vattenbruket har det klart framgått att flera intressenter efterfrågar en tydlig vision om vilken typ av fiske vi vill ha framöver. Tydlighet krävs också kring vem eller vilka som ska ha nyttjanderätt gällande resursen. Myndigheten bör först utveckla och förankra denna målbild inom ramen för denna strategiprocess, innan man tar beslut om vilka fördelningskriterier och verktyg som ska användas för att styra fisket i den riktning som avses.
- WWF är oroad att ITQ system skapar en inlåsnings effekt istället för att öppna upp för ett mer flexibelt, diversifierat och adaptivt fiske. Det bör även tas i beaktande att beståndens välmåga är beroende av den övergripande förvaltningen och kontrollen. ITQ systemet är i första hand en fördelningsprincip som i sig inte nödvändigtvis skapar bättre förutsättningar för fiskbestånd eller omgivande miljö.
- Ett permanent system för det demersala fisket bör inte införas nu utan det bör vara tidsbegränsat och möjligt att ompröva. Vi föreslår därför att en provotid införs, som sedan följs av en ordentlig utvärdering av systemets effekter på exempelvis regelefterlevnad, kontrollbarhet, kapacitetsnivå och fiskets inverkan på miljön.
- WWF noterar att det inte går att dra några slutsatser om ett långsiktigt system med fiskerättigheter skulle leda till bättre efterlevnad av landningsskyldighet vilket varit syftet med systemets införande. Om systemet ska förlängas är det därför ytterst viktigt att det kombineras med andra förvaltningsverktyg som redskapsreglering och effektivare kontrollverktyg som REM

kombinerat med landningskontroll och stickprovskontroller till havs. Detta för att en omställningen mot ett mer miljömässigt hållbart fiske ska kunna uppnås.

- Vidare anser WWF att en omfördelning av fiskerättigheter som minskar behovet av statliga subventioner och minskar eventuell överkapacitet i fiskeflottan är positivt, men vill understryka att ITQ system inte nödvändigtvis minskar överfisket. Inom det pelagiska fisket har en koncentration skett till ett färre antal och större båtar, men det har inte skett någon större minskning av fisketrycket jämfört med situationen innan ITQ-systemet trädde i kraft. En risk med en utveckling mot ett mer specialiserat och storskaligt fiske är att investeringskostnaderna blir höga, och att en minskning av kvot från ett år till ett annat, kan bli svår att hantera. Ett mer diversifierat fiske innebär en större flexibilitet för yrkesfiskare att skifta från en målart till en annan, om fisketrycket på den ena blir för stort.
- WWF vill framhålla att fiskerätter bör fördelas på ett sätt som undviker att kvoter koncentreras till ett fåtal, större fiskefartyg. Detta är viktigt dels för att värna om levande kustsamhällen samt för att undvika ytterligare påfrestning på havsbotten till följd av att större båtar använder större och tyngre fiskeredskap. WWF anser att det är viktigt att beakta denna risk så Sveriges förutsättningar att uppnå målen om havsbottenintegritet enligt Havsmiljödirektivet ej försämras.
- WWF anser att det demersala fisket bör bedrivas på ett sätt som motverkar en skev åldersfördelning i fiskbestånden vilket exempelvis skett inom trålfisket efter torsk. Småskaligt fiske med exempelvis garn selekterar direkt storlek beroende av maskans storlek medan bur fiskar på fler åldersklasser men där man kan selektera ut även stora individer. Att utveckla miljö kvalitetsnormer för fisket är en viktig åtgärd för att uppnå god bevarandestatus för fisk enligt havsmiljödirektivet.
- WWF anser att det är viktigt att fisket kan bära sina egna kostnader, men att bredare samhällsekonomiska värden relaterat till fisket bör beaktas när fiskerättigheter fördelas.

För Världsnaturfonden WWF

Maria Schultz
Avdelningschef Hav och Vatten

Karin Glaumann
Sakkunnig Fisk och Marknad